

การบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์
ชุมชนของจังหวัดนครนายก
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
Administration of Promotion of Community
Creative Economy of Nakorn Nayok
Province According to the Sufficiency
Economy Philosophy

ศิริพงษ์ อุ๋นทรพันธุ์ (Siripong Oontornpan)¹

สัมพันธ์ พลภักดิ์ (Sampan Polpak)²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
Doctor of Philosophy Program in Public Administration of Eastern Asia University

²ดร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Dr., Thesis Advisor

E-mail: asima@eau.ac.th

Received: 6 June 2018

Revised: 28 September 2018

Accepted: 15 November 2018

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการ การส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ

ทำการวิจัยแบบผสมผสาน โดยเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก และใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นข้อมูลเสริม การวิจัยเชิงคุณภาพ มีการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญระดับปฏิบัติ จำนวน 13 คน มีโครงสร้าง การวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากประชากรเป็นจำนวนมาก โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเที่ยงตรงที่ระดับ 0.86 และมีค่าความเชื่อถือที่ระดับ 0.89 เป็นเครื่องมือ ประชากร คือ สมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดในพื้นที่จังหวัดนครนายก วิธีวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ในรูปตาราง รวมทั้งใช้รูปแบบวิเคราะห์เชิงพรรณนา สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ จังหวัดไม่ได้บริหารจัดการด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์มากเท่าที่ควร ทั้งในด้านบุคลากร เครื่องมือ/ อุปกรณ์ การถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังขาดงบประมาณที่เพียงพอและขาดการทำงานแบบบูรณาการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ จังหวัดควรบริหารจัดการด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ทั้งในด้านบุคลากร เครื่องมือ/ อุปกรณ์ และถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จที่สำคัญ คือ การที่รัฐบาลมีนโยบายด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนที่ชัดเจนต่อเนื่อง ผู้บริหารของจังหวัดควรมีวิสัยทัศน์ที่ดี รวมถึงให้การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ และการทำงานแบบบูรณาการ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, การส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชน, จังหวัดนครนายก, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The main objectives of this paper are to analyze and study (1) problems of administration to promote creative community economy of Nakhon Nayok province under the philosophy of Sufficient Economy (2) developing roadmap and guidelines of administration to promote creative community economy of Nakhon Nayok Province under the philosophy of Sufficient Economy and (3) key factors contributing to the success of roadmap and guidelines of administration to promote creative community economy of Nakhon Nayok Province under the philosophy of Sufficient Economy.

This study was conducted through amalgamation of multiple research methods, whereby, qualitative research was used as principle means and supported by quantitative research. The qualitative research, such as in-depth interview was conducted to 5 policy experts and 13 operational experts. In addition, face to face and structured in-depth interview were also applied. On the other hand, Quantitative research was applied in the form of questionnaire, to target larger scope of audiences, while, accuracy and reliability of questionnaire was rated at the level of 0.86 and 0.89 respectively. Population sample size was conducted with 330 people, who are members of community enterprise group in Nakhon Nayok Province. Questionnaire and field data were collected from 1st of May 2016 to 30th of June 2016, with 100% completion and returned rate. Moreover, data were summarized in contingency table with descriptive approach, and analytical of statistics were conducted by frequency, percentage, mean and standard deviation.

Research findings are (1) major problem on administration to promote creative community economy of Nakhon Nayok province were mainly due to incompetence personnel skills, lack of tools, equipment and knowledge transfer among the community enterprises on a continuous and sustainable manner (2) recommendations to strengthen personnel skills, improvement of tools, equipment and knowledge transfer among the community enterprises on a continuous and sustainable manner, where this should be led by the province (3) key success factors will depend on the role which government play in terms of clear policy mandate, budget, guideline and roadmap to promote creative community economy of Nakhon Nayok Province in a sustainable manner.

Keywords: Administration, Promotion to community creative economy, Nakhon Nayok province, The sufficiency economy philosophy.

บทนำ

ปัญหาวิกฤติการณ์เศรษฐกิจโลกที่เกิดขึ้นมาหลาย ๆ ครั้ง นับตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการค้าของไทยอย่างมากมาย จากการหดตัวของเศรษฐกิจดังกล่าว สะท้อนให้เห็นได้ว่า ประเทศไทยมีโครงสร้างในภาคเศรษฐกิจที่ขาดความมั่นคงและมีความเปราะบาง เนื่องจากไปพึ่งพาเศรษฐกิจภายนอกประเทศในสัดส่วนที่สูง ทำให้ไม่สามารถยืนอยู่บนขาตัวเองได้ ประเทศไทยได้หันกลับมาปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้สอดคล้องกับกระแสเศรษฐกิจ โลกและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการมุ่งเน้นการส่งเสริมในการเพิ่มคุณค่าและสร้างมูลค่า ให้กับสินค้าในกลุ่มที่ไทยมีความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันอยู่แล้ว นำมาสร้างให้เกิดความแตกต่างเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันแบบเดิม ๆ “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่สำคัญที่จะเป็นทิศทางในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแนวใหม่ที่เน้นการพัฒนาด้วยการทำให้มีการเจริญเติบโต อย่างสมดุลและมีความยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะเป็นการปรับเปลี่ยนทิศทางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ จากยุคที่ขับเคลื่อนด้วยปัจจัยการผลิตและทรัพยากรธรรมชาติ ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ตามวิสัยทัศน์ของรัฐบาลที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน” ซึ่งจะสร้างโอกาสให้ธุรกิจเล็ก ๆ ในชุมชนหรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระในยุคโลกาภิวัตน์ ได้พัฒนาสินค้าและบริการของตนเองด้วยความคิดสร้างสรรค์ เชื่อมโยงกับตลาดโลกได้มากขึ้น

การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จำเป็นต้องมีการพัฒนาและสร้างเสริมปัจจัยต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อน โดยมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อม ทั้งการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพรองรับภาคการผลิตสร้างสรรค์ พัฒนา ระบบการดูแลและบริหารทรัพย์สินทางปัญญาให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการลงทุนด้านการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมที่สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สร้างแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เกิดผลอย่างจริงจัง

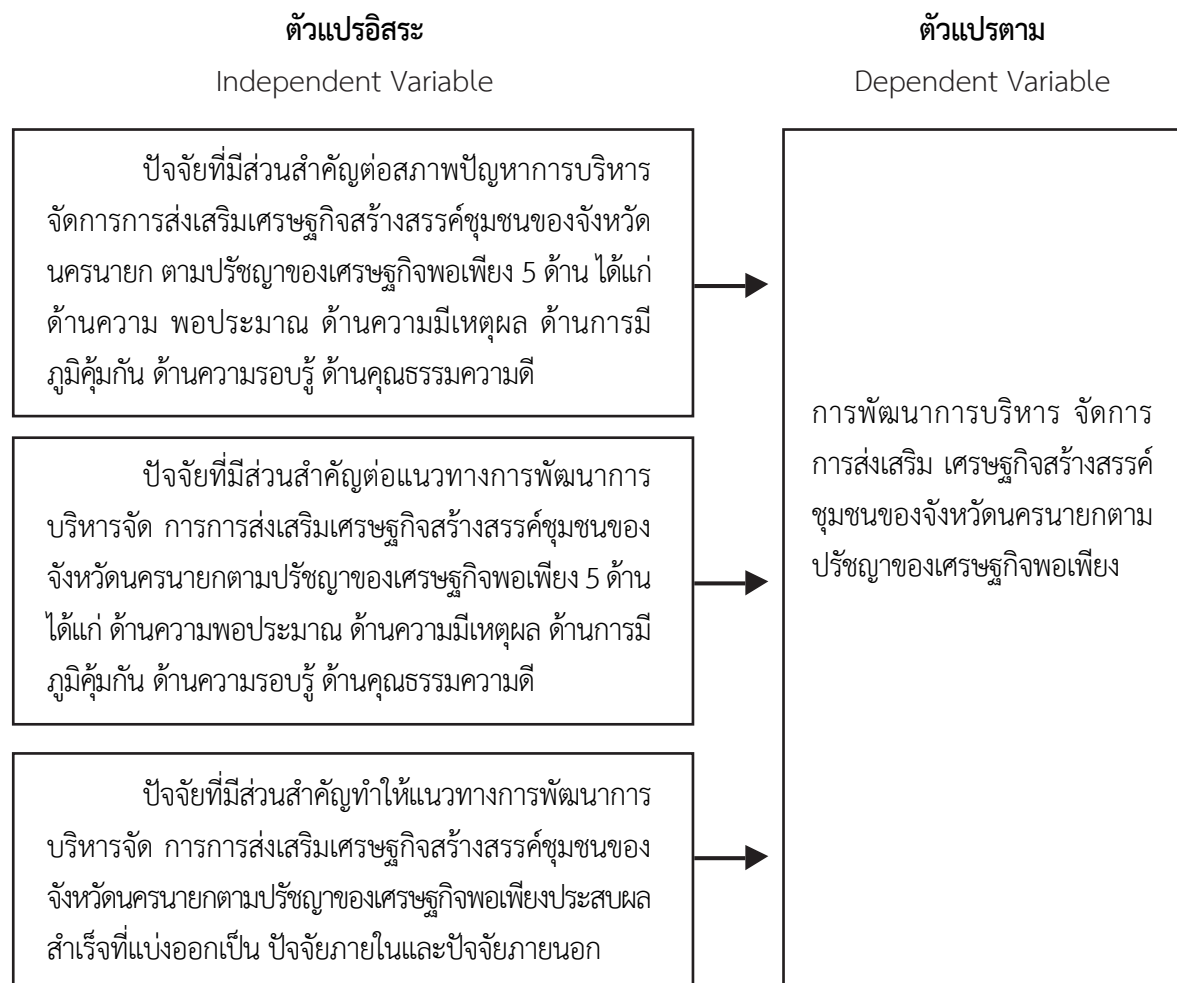
อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทย มีจุดแข็งด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ การมีประวัติศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรมสืบทอดกันมา ความประณีตละเอียดอ่อนในการสร้างสรรค์ผลงานที่ใช้ฝีมือหรือหัตถศิลป์ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามและหลากหลายทั้งทางทะเลและป่าไม้ การมีต้นทุนและค่าครองชีพต่ำ และมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม จุดอ่อนที่จะต้องแก้ไข/ ปรับปรุง มีทั้งความต่อเนื่องของนโยบายการพัฒนา การบูรณาการ การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ระบบและการจัดเก็บ ข้อมูลทางสถิติ โครงสร้างพื้นฐานการวิจัยและพัฒนาที่สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น แม้ประเทศไทยจะมีจุดแข็งในเรื่องความหลากหลายของมรดกทางวัฒนธรรม แต่ยังมีข้อจำกัดในด้านการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการนำทุนทางวัฒนธรรมไปเชื่อมโยงต่อยอด ขยายผลในการผลิตสินค้าและบริการ

เพื่อเพิ่มคุณค่า และความสามารถทางการตลาด เป็นความท้าทายต่อการกำหนดยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการทุนวัฒนธรรมระดับประเทศ ภาค และท้องถิ่นที่ทุกภาคส่วนควรร่วมผลักดันอย่างรู้คุณค่าและใช้อย่างมีจิตสำนึก ดังนั้น ทุนวัฒนธรรมจึงจะเป็นขุมทรัพย์สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายก ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายก ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายก ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพปัญหาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริม เศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ

การทบทวนวรรณกรรมและแนวคิด

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

กิติมา ปรีดีติลล (2529, หน้า 11 - 12) กล่าวว่า ปัจจุบันเมื่อกล่าวถึงปัจจัยพื้นฐานอันเป็นทรัพยากรในการบริหาร องค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานประกอบด้วย 4 ปัจจัย หรือที่เรียกว่า ทฤษฎี 4 M's ได้แก่ คน (man) เงิน (money) วัสดุสิ่งของ (material) และวิธีจัดการ (management) อย่างไรก็ตาม ได้มีนักวิชาการบางท่าน อาทิเช่น ศาสตราจารย์ วิลเลียม ที กรีนวูด ให้ความเห็นว่า ทรัพยากรการบริหารควรมีปัจจัยในการบริหารอย่างน้อย 7 ประการ ได้แก่ คน (man) เงิน (money) วัสดุสิ่งของ (material) อำนาจ (authority) เวลา (time) กำลังใจในการทำงาน (will) และความสะดวกต่าง ๆ (facility) หรือในทางบริหารธุรกิจเอกชน การจัดการเชิงธุรกิจ กล่าวถึงปัจจัยการบริหารว่า ควรเป็น 6 M's ซึ่งประกอบไปด้วย คน (man) เงิน (money) วัสดุสิ่งของ (material) วิธีการ (method) ตลาด (market) และเครื่องจักร (machine) เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้สูงสุดนั่นเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

พิมพ์หทัย บำรุงกิจ (2555, หน้า 92) ศึกษาเรื่องการเมืองผลสัมฤทธิ์ของงาน และการทำงานเป็นทีม ระบุว่า ในภาวะของการแข่งขันที่จะต้องต่อสู้กันด้วยการบริการที่มุ่งเน้นความพึงพอใจจากลูกค้า โดยยึดลูกค้าเป็นศูนย์กลางนั้น บุคลากรขององค์กรทุกคนต้องสร้างพฤติกรรมใหม่ทั้งกายและใจ พร้อมทุ่มเทการทำงานเพื่อรักษาลูกค้าให้ได้และดึงดูดลูกค้าใหม่เพิ่มมากขึ้น และต้องสร้างความประทับใจให้กับลูกค้าทุกระดับ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรต้องเสริมทักษะ งานทางด้านการบริการโดยมุ่งเน้น ความพึงพอใจสูงสุดจากผู้รับบริการ ซึ่งเป็นนโยบายที่บุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติ นอกจากนี้การทำงานในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้บุคลากรต้องมีความพร้อมในการปรับตัวในการทำงานให้สอดคล้องกับปริมาณงาน สภาพการทำงาน และปรับทัศนคติเป็นบวก มีมุมมองที่ดีต่อองค์กรตลอดเวลา มุ่งเน้นให้การทำหน้าที่ภายใต้บทบาทในการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน และความรู้ความสามารถในการทำงาน เป็นต้น ปัจจัยที่กล่าว

มาข้างต้นนี้ ทักษะของบุคลากรจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการทำงาน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน และเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและวิชาชีพ จึงควรพัฒนาศักยภาพการทำงานเป็นทีมของบุคลากรเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทำให้บริการสู่ความเป็นเลิศ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นสำคัญ

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริม

วิชา ไชยสาร (2545, หน้า 51 - 52) รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ชิต นิลพานิช และกุลธนา ธนาพงศธร (2532, หน้า 362) ได้กล่าวถึงการส่งเสริม หมายถึง

1. หลักการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างทางราชการกับประชาชน โดยยึดถือความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานหรือต่อบุคคล
2. หลักการจัดความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์และความคิด จะมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานพัฒนาเป็นอย่างมากเพราะจะทำให้งานหยุดชะงักและล้มเหลว
3. หลักการสร้างอุดมการณ์และค่านิยมในด้านความขยัน ความอดทน การร่วมมือ การซื่อสัตย์ และการพึ่งตนเอง เพราะอุดมการณ์เป็นเรื่องที่จะจูงใจประชาชนให้ร่วม สนับสนุนนโยบายและเป้าหมายการดำเนินงาน และอาจก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
4. การให้การศึกษาอบรมอย่างต่อเนื่องเป็นการส่งเสริมให้คนมีความรู้ ความคิดของตนเองช่วยให้ประชาชนมั่นใจในตนเองมากขึ้น การให้การศึกษาอบรมโดยให้ประชาชน มีโอกาสทดลองคิดปฏิบัติ จะช่วยให้ประชาชนสามารถคุ้มครองตนเองได้รู้จักวิเคราะห์เห็นคุณค่าของงานและนำไปสู่การเข้าร่วมในการพัฒนา
5. หลักการทำงานเป็นทีม สามารถนำมาใช้ในการแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนาได้
6. หลักการสร้างพลังชุมชน การรวมกลุ่มกันทำงานจะทำให้เกิดพลังในการทำงานและทำให้งานเกิดประสิทธิภาพ

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (creative economy) เป็นคำที่ใช้กันมากในปัจจุบันและอาจสร้างความสงสัยให้ผู้คนจำนวนไม่น้อย ปัจจุบันการกำหนดคำนิยามของเศรษฐกิจสร้างสรรค์มีหลากหลาย ขึ้นอยู่กับการนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ความหมายง่าย ๆ ของ “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ซึ่งนิยามโดย John Howskins เป็นการสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดของมนุษย์ ส่วนความหมายที่กำหนดโดยองค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ (พวงแก้ว พรพิพัฒน์, 2553, หน้า 6)

องค์การความร่วมมือเพื่อการค้าและการพัฒนา (UNCTAD: United Nations Conference on Trade and Development) ให้ความหมายว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นแนวความคิดในการพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยใช้สินทรัพย์ที่เกิดจากการใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์ (United Nations, 2008) องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO: World Intellectual Property Organization) ให้ความหมายว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและศิลปะ ทั้งในรูปแบบสินค้าและบริการที่ต้องใช้ความพยายามในการสร้างสรรค์งาน ไม่ว่าจะเป็นการทำขึ้นมาโดยทันทีในขณะนั้น หรือผ่านกระบวนการผลิตและเน้นการปกป้องผลงานผ่านลิขสิทธิ์ (อาคม เดิมพิทยาไพสิฐ, 2553)

องค์การยูเนสโก (UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) (พวงแก้ว พรพิพัฒน์, 2553, หน้า 6) ได้ให้ความหมายว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นอุตสาหกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ ความชำนาญ และความสามารถในการสร้างงานและความมั่งคั่ง โดยการผลิตและใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา

แนวคิดและหลักการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสังคมไทย

ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว (2544, หน้า 32) ได้ศึกษาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทุนวัฒนธรรม และโอกาสทางธุรกิจ พบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์จะประสบความสำเร็จไม่ได้ถ้าปราศจากการพัฒนาทุนวัฒนธรรม ทุนวัฒนธรรมเป็นทรัพย์สินที่มีการฝังตัวและให้คุณค่าทางวัฒนธรรมนอกเหนือจาก มูลค่าทางเศรษฐกิจเชิงสินทรัพย์ ทุนวัฒนธรรมอาจเป็นวัฒนธรรมที่สัมผัสได้ หรือวัฒนธรรมที่สัมผัสไม่ได้ เมื่อสินค้าและบริการมีการฝังตัวของวัฒนธรรม จะเรียกสินค้านั้นว่า “สินค้าวัฒนธรรม” ปัจจุบันรัฐบาลได้มีนโยบายและแผนงานพัฒนาและส่งเสริมทุนวัฒนธรรมในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากวัฒนธรรมเปรียบเสมือนต้นน้ำในห่วงโซ่ มูลค่าของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์จึงเป็นโอกาสสำหรับธุรกิจในการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ หรือนำเนื้อหาทางวัฒนธรรมไปเป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์ทางธุรกิจ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบเชิงปริมาณ ทั้งในขั้นตอนของการเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยมีความสำคัญกับการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นวิธีการวิจัยหลัก พร้อมกันนั้น ก็มีการใช้การวิจัยเชิงปริมาณให้เป็นวิธีการวิจัยสนับสนุน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์แนวลึกผู้เชี่ยวชาญระดับนโยบาย ซึ่งผู้ศึกษาพิจารณาดำเนินการคัดเลือกแบบเจาะจงบุคคลจากประชากรแฝง เป็นผู้บริหารที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ หรือมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน จำนวน 5 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แนวลึกที่มีโครงสร้าง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยการพรรณนา เพื่อเชื่อมโยงไปยังการวิจัยเชิงปริมาณต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากประชากรเป็นจำนวนมาก โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเที่ยงตรงที่ระดับ 0.86 และมีค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่ระดับ 0.89 เป็นเครื่องมือ ประชากร คือ สมาชิกสังกัดกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครนายกทั้ง 22 กลุ่ม รวมทั้งสิ้นจำนวน 330 คน ที่ขึ้นทะเบียนกับวิสาหกิจชุมชนกับกรมพัฒนาชุมชนในพื้นที่จังหวัดนครนายก

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์แนวลึกผู้เชี่ยวชาญระดับปฏิบัติ ซึ่งผู้ศึกษาพิจารณาดำเนินการคัดเลือกแบบเจาะจงบุคคลจากประชากรแฝง เป็นผู้ปฏิบัติหรือผู้เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ หรือมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ชุมชนของจังหวัดนครนายก จำนวน 13 คน เก็บ รวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แนวลึกที่มีโครงสร้าง

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้การวิจัยเอกสาร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางราชการ ระเบียบ/กฎหมาย หนังสือ คู่มือ เอกสารรายงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความ/วารสารทางวิชาการ การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในส่วนที่เกี่ยวกับการทบทวนวรรณกรรม การวิเคราะห์ และประมวลผลจากงานวิจัย บทความ/วารสารทางวิชาการ

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1) ปัญหาการบริหารจัดการด้านความพอประมาณ คือ จังหวัดนครนายก มีการบริหารจัดการยังไม่จริงจังและไม่ต่อเนื่อง รวมทั้งขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณกับหน่วยงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

2) ปัญหาการบริหารจัดการด้านความมีเหตุผล คือ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยังขาดการบูรณาการในการทำงานร่วมมือกัน โดยต่างคนต่างทำ ขาดความต่อเนื่อง และไม่ไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งขาดการส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักการวางแผนที่ดีทั้งในด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน สถานที่ เวลา และเทคโนโลยีที่จะใช้ในการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

3) ปัญหาการบริหารจัดการด้านการมีภูมิคุ้มกัน คือ จังหวัดไม่ได้ส่งเสริมให้กลุ่มผลิตสินค้าในเชิงสร้างสรรค์ที่หลากหลายเท่าที่ควร และใช้ทรัพยากรที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัตถุดิบ รวมถึงไม่ได้ส่งเสริมการผลิตสินค้าในเชิงสร้างสรรค์ที่ต่อยอดมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและ/ หรือวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองที่ไม่ซ้ำกับใคร

4) ปัญหาการบริหารจัดการด้านการมีความรู้ คือ จังหวัดถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มต่าง ๆ ได้ในวงจำกัด เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอและขาดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในด้านความคิดเชิงสร้างสรรค์และแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ รวมถึง ขาดสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการสื่อสาร ทำให้ไม่สามารถสื่อสารความรู้และความคิดสร้างสรรค์ไปให้กลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

5) ปัญหาการบริหารจัดการด้านคุณธรรม คือ จังหวัดไม่ได้ส่งเสริมให้กลุ่มดำเนินธุรกิจด้วยความรู้จักสามัคคี ไม่โลภมาก ไม่เน้นกำไรระยะสั้น แต่เน้นความอยู่รอดของคนในชุมชนเป็นหลัก โดยค่อยเป็นค่อยไปเมื่อมีรากฐานที่มั่นคงถาวรแล้ว จึงค่อยพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปอย่าง มั่นคงและยั่งยืนอย่างเป็นขั้นเป็นตอนต่อไป

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านความพอประมาณ คือ จังหวัดนครนายก ควรสนับสนุนด้านงบประมาณกับหน่วยงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการส่งเสริม ให้มากเท่าที่ควรและต่อเนื่อง เพื่อให้การส่งเสริมที่ส่งผลให้มีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุสำเร็จ ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านความมีเหตุผล คือ จังหวัดนครนายก ควรส่งเสริมให้กลุ่มรู้จักมีการวางแผนที่ดี ทั้งในด้านเงินทุน วัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน สถานที่ เวลา และเทคโนโลยีที่จะใช้ในการผลิต โดยสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีภูมิคุ้มกัน คือ จังหวัดนครนายก ควรส่งเสริมการผลิตสินค้าเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นการใช้ทรัพยากรที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัตถุดิบ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และป้องกันปัญหาการขาดแคลนปัจจัยการผลิต รวมถึงส่งเสริมการผลิต สินค้าในเชิงสร้างสรรค์ที่ต่อยอดมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และ/หรือวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอยู่เดิมซึ่งง่ายต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมและเป็นการสร้างเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองที่ไม่ซ้ำกับใคร

4) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีความรู้ คือ จังหวัดนครนายกควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เพียงพอ รวมถึงสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการสื่อสาร (เครือข่ายอินเทอร์เน็ต) เพื่อให้สามารถสื่อสารความรู้และความคิดสร้างสรรค์ไปให้กลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

5) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านคุณธรรม คือ จังหวัดนครนายกควรส่งเสริมให้กลุ่มดำเนินการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินธุรกิจ ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้บริโภค สมาชิกกลุ่ม และชุมชน รวมถึงมีคุณธรรม ไม่ลอกเลียนแบบ หรือทำซ้ำกับกลุ่มอื่น ๆ แต่มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นของตนเอง และมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมให้กลุ่มดำเนินธุรกิจด้วยความรัก สามัคคี ไม่โลภมากไม่เน้น กำไรระยะสั้น แต่เน้นความอยู่รอดของคนในชุมชนเป็นหลัก โดยค่อยเป็นค่อยไป เมื่อมีรากฐานที่มั่นคงถาวรแล้ว จึงค่อยพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างมั่นคงและยั่งยืน อย่างเป็นขั้นเป็นตอนต่อไป

3. ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ

1) ปัจจัยภายใน คือ ผู้บริหารของจังหวัดควรมีวิสัยทัศน์ที่ดี มีนโยบายที่ชัดเจน และการบริหารจัดการที่ดีในการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้กับชุมชน และ

2) ปัจจัยภายนอก คือ รัฐบาลควรมีนโยบายด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ชุมชนที่ชัดเจนและต่อเนื่อง รวมถึงให้การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จังหวัดนครนายก มีการบริหารจัดการยังไม่จริงจังและไม่ต่อเนื่อง รวมทั้งขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณกับหน่วยงาน ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยังขาดการบูรณาการในการทำงานร่วมมือกัน โดยต่างคนต่างทำ ขาดความต่อเนื่อง และไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งขาดการส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักการวางแผนที่ดีทั้งในด้านการเงิน วัตถุดิบ แรงงาน สถานที่ เวลา และเทคโนโลยีที่จะใช้ในการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เนื่องจากจังหวัดไม่ได้ส่งเสริมให้กลุ่มผลิตสินค้าในเชิงสร้างสรรค์ที่หลากหลายเท่าที่ควร และใช้ทรัพยากรที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัตถุดิบ รวมถึงไม่ได้ส่งเสริมการผลิตสินค้าในเชิงสร้างสรรค์ที่ต่อยอดมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ ที่เป็นของตนเองที่ไม่ซ้ำกับใคร จังหวัดควรถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มต่าง ๆ ได้ในวงจำกัด เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ และขาดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในด้านความคิดเชิงสร้างสรรค์และแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ รวมถึง ขาดสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการสื่อสาร ทำให้ไม่สามารถสื่อสารความรู้และความคิดสร้างสรรค์ไปให้กลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง แต่เน้นความอยู่รอดของคนในชุมชนเป็นหลัก โดยค่อยเป็นค่อยไป เมื่อมีรากฐานที่มั่นคงถาวรแล้ว จึงค่อยพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างมั่นคงและยั่งยืนอย่างเป็นขั้นเป็นตอนต่อไป

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จังหวัดนครนายก ควรสนับสนุนด้านงบประมาณกับหน่วยงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการส่งเสริม ให้มากเท่าที่ควรและต่อเนื่อง เพื่อให้การส่งเสริมที่ส่งผลให้มีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ให้กลุ่มรู้จักมีการวางแผนที่ดี ทั้งในด้านเงินทุน วัตถุดิบ แรงงาน สถานที่ เวลา และ เทคโนโลยีที่จะใช้ในการผลิตโดยสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ควรส่งเสริมการผลิตสินค้าเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นการใช้ทรัพยากรที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัตถุดิบ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและป้องกันปัญหาการขาดแคลนปัจจัยการผลิต รวมถึงส่งเสริมการผลิต สินค้าในเชิงสร้างสรรค์ที่ต่อยอดมาจากภูมิปัญญา ง่ายต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมและเป็นการสร้างเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองที่ไม่ซ้ำกับใคร ควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เพียงพอ รวมถึงสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการสื่อสาร (เครือข่ายอินเทอร์เน็ต) เพื่อให้สามารถสื่อสารความรู้และความคิดสร้างสรรค์ไปให้กลุ่มต่างๆ ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และควรส่งเสริมให้กลุ่มดำเนินการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินธุรกิจ ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค สมาชิกกลุ่มและชุมชน รวมถึงมีคุณธรรม ไม่ลอกเลียนแบบ หรือทำซ้ำกับกลุ่มอื่น ๆ แต่มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นของตนเองและมีเอกลักษณ์เป็น

ของตนที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของพื้นที่นั้น รวมทั้งส่งเสริมให้กลุ่มดำเนินธุรกิจด้วยความรู้รักสามัคคี ไม่โลภมาก ไม่เน้น กำไรระยะสั้น แต่เน้นความอยู่รอดของคนในชุมชนเป็นหลัก เพื่อรากฐานที่มั่นคงถาวร แล้วจึงค่อยพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไป

3. ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ

1) ปัจจัยภายใน คือ ผู้บริหารของจังหวัดควรมีวิสัยทัศน์ที่ดี มีนโยบายที่ชัดเจน และการบริหารจัดการที่ดีในการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้กับชุมชน และ

2) ปัจจัยภายนอก คือ รัฐบาลควรมีนโยบายด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนที่ชัดเจนและต่อเนื่อง รวมถึงให้การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

การอภิปรายผล

การศึกษาได้นำข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่สำคัญและจำเป็น ตลอดทั้งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยของการศึกษานี้ มาอภิปรายผล วิเคราะห์ หรือแสดงความคิดเห็นตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านการมีความรู้ และด้านคุณธรรม ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการอภิปรายผล เป็น 3 หัวข้อดังนี้

1. ปัญหาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญระดับนโยบายทั้ง 5 คน มีความเห็นสอดคล้องกับประชากรในการศึกษานี้ที่เห็นด้วยในระดับมาก ($m = 2.59$, $s = 0.210$) ต่อภาพรวมของปัญหา และความเห็นดังกล่าว สอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญระดับปฏิบัติทั้ง 13 คนที่ล้วนเห็นด้วยว่า จังหวัดไม่ได้บริหารจัดการด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทั้งในด้านบุคลากร เครื่องมือ/ อุปกรณ์ และถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มต่าง ๆ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง และจังหวัดถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มต่าง ๆ ได้ในวงจำกัด มีบุคลากรน้อย ไม่เพียงพอ และบุคลากรยังขาดความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ด้านความคิดสร้างสรรค์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร รวมถึงขาดการดำเนินงานอย่างบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และขาดสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการสื่อสาร ทำให้ไม่สามารถสื่อสารความรู้และความคิดสร้างสรรค์ไปให้กลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เชี่ยวชาญระดับนโยบายทั้ง 5 คน มีความเห็นที่สอดคล้องกับประชากรใน

การศึกษาครั้งนี้ และสอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญระดับปฏิบัติทั้ง 13 คนที่เห็นว่า จังหวัดนครนายก ควรมีแนวทางปฏิบัติในการจัดกิจกรรมหรือการส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ให้กับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อย่างชัดเจนและต่อเนื่องเพิ่มมากขึ้น ควรสนับสนุนด้านงบประมาณให้มากกว่าที่ควร และควรส่งเสริมการผลิต สินค้าเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นการใช้ทรัพยากรที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัตถุดิบ รวมถึงส่งเสริมการผลิตสินค้า ในเชิงสร้างสรรค์ที่ต่อยอดมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและ/ หรือวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอยู่เดิม

3. ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ ที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและ ปัจจัยภายนอก จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญระดับนโยบายทั้ง 5 คน มีความเห็นที่สอดคล้องกับประชากรใน การศึกษาที่เห็นด้วยในระดับมาก ($m = 2.50$, $s = 0.323$) ทั้งในภาพรวมและรายด้านทั้ง 2 ด้าน และความ เห็นดังกล่าว สอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญระดับปฏิบัติทั้ง 13 คนที่ล้วนเห็นว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญ 1) ปัจจัยภายใน คือ การมีผู้บริหารของจังหวัดมีวิสัยทัศน์ที่ดีและมีนโยบายระดับท้องถิ่นที่ชัดเจน รวมถึงมีการ บริหารจัดการในการขับเคลื่อนการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้กับชุมชนให้บรรลุผลตามแผนงานอย่างมี ประสิทธิภาพ 2) ปัจจัยภายนอก คือ การมีนโยบายของรัฐบาลที่ชัดเจนและให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ อย่าง เพียงพอและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ชุมชนของ จังหวัดนครนายกตามแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ทั้งในด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านการมีความรู้ และด้านคุณธรรม ส่งผลให้การส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ชุมชนของจังหวัดนครนายก ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร การดำเนินกิจการของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนของจังหวัดนครนายก ยังเป็นไปในรูปแบบเดิม ๆ ที่ช่วยตัวเองเป็นส่วนใหญ่ สินค้านวัตกรรมที่เกิดจาก ความคิดสร้างสรรค์ ที่เป็นความหวังในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนและเป็นฐานรากเศรษฐกิจของประเทศให้ แข็งแรงและเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืนตามนโยบายของรัฐบาล ยังมีให้เห็นเป็นส่วนน้อย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรนำรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณเป็นวิธีการวิจัยหลัก เพื่อเทียบเคียงผลการวิจัยครั้งนี้ให้เกิด ประโยชน์กับการนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างสอดคล้องเหมาะสมกับแต่ละบริบทต่อไป
- 2) ควรศึกษาเจาะจงลงไปในประเภทของกลุ่มวิสาหกิจแต่ละประเภท เช่น กลุ่มวิสาหกิจ แปรรูปอาหาร กลุ่มวิสาหกิจท่องเที่ยว เป็นต้น
- 3) ควรวิจัยแบบเจาะลึกแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ชุมชนของจังหวัดนครนายกตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้าน โดยเปรียบเทียบหรือเทียบเคียงกับ องค์กรหรือจังหวัดอื่นหรือเทียบเคียงรายภาคทั้ง 4 ภาคของประเทศไทย

รายการอ้างอิง

- กิติมา ปรีดีติติก. (2529). *ทฤษฎีบริหารองค์การ*. กรุงเทพฯ: ชนะการพิมพ์.
- ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว. (2544). เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทุณวัฒนธรรมและโอกาสทางธุรกิจ. *วารสารนักบริหาร*, 31(1), 32-37.
- ชิต นิลพานิช และกุลธน ธนาพงศธร. (2532). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปสำหรับการพัฒนาระดับตำบลหมู่บ้าน, หน่วยที่ 8 (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พวงแก้ว พรพิพัฒน์. (2553). เศรษฐกิจสร้างสรรค์: พลังขับเคลื่อนใหม่ของเศรษฐกิจไทย. *วารสารเศรษฐกิจและสังคม*, 47(4), 6-12.
- พิมพ์หทัย บำรุงกิจ. (2555). *การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและการทำงานเป็นทีม*. ถอดบทเรียนจากโครงการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรสายสนับสนุน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาลำปาง ศูนย์การแห่งการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2555.
- วีชรา ไชยสาร. (2545). การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการเมืองภาคประชาชน. *รัฐสภาสาร*, (พฤษภาคม), 48-82.
- อาคม เดิมพิทยาไพสิฐ. (2553). *สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, Thailand's Creative Economy, เอกสารประกอบการบรรยายในกิจกรรมปรับกระบวนทัศน์ของประเทศสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์*. วันที่ค้นข้อมูล 10 เมษายน 2561, เข้าถึงได้จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=210>
- United Nations. (2008). *Creative Economy Report 2008, the Challenge of Assessing the Creative Economy: towards Informed Policy-making*. Retrieved April 10, 2018, from https://unctad.org/en/Docs/ditc20082cer_en.pdf

